

vi nu er inde i, maa udenforstaaende absolut ikke røre noget som helst Arbejde. Ovre i Randers er Landmændene kommet ind for selv at losse Skibene, saa de kan faa de Gødningstoffer og Foderstoffer, der er aldeles nødvendige, for at de kan holde deres Produktion i Gang, som er Basis for hele vor Økonomi her i Landet, og vort Parti staar aldeles enigt og sluttet bag Justitsministeren og Regeringen med Hensyn til de Foranstaltninger, der i den Henseende er truffet.

Vi har jo været langt ude i de senere Aar; jeg erindrer bl. a. en karakteristisk Udtalelse fra den Tid, da alle vilde strejke, naar de ikke kunde faa deres Villie, og man ikke fra Rigsdagens Side godkendte deres Ret til Lønforhøjelse. En Lærer i den danske Folkeskole betroede mig, at han alligevel ikke troede, at Lærerne vilde gaa i Strejke, selv om de ikke i eet og alt fik, hvad de kunde ønske i Retning af Lønninger. Jeg trak en lille Smule paa Smilebaandet, det gjorde ikke noget dybt Indtryk paa mig, at man ogsaa i Lærerkredse kunde tænke paa at strejke, hvis man ikke fik sin Villie fuldt ud. Jeg tror, der vil komme en Reaktion, og at man maa ind paa en anden Tankegang indenfor vort Samfund og indse, hvor langt vi i Virkeligheden i mange Retninger har været ude. (Afbrydelse: Til Sagen!). Dette er netop en Forberedelse til, hvad jeg om et Øjeblik vil sige med Hensyn til Lovforslaget. Jeg kan saa godt forstaa, at der maaske er en eller anden her i Salen, der ikke holder af disse Udtalelser, men jeg mener, at det er rigtigt at fremsette dem netop under Hensyn til hele den nuværende Situation. Vi ønsker fra vor Side i højeste Grad at værne om Forligsinstitutionen, og ved Udnævnelsen af de sidste Forligsmænd — og for Resten af alle de udmærkede Forligsmænd, vi har haft — viste det sig heldigvis, at de blev anerkendt baade fra Arbejdsgivernes og fra Arbejdernes Side som upartiske og dygtige Mænd, man absolut maatte have Tillid til. Vi anser denne Forligsinstitution for at være Samfundets Talerør, en begrænset Domstol, der efter nøje Overvejelse afsiger sin Kendelse, hvor der er Strid mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Naar denne Kendelse endelig er afsagt — jeg tænker her paa den første Kendelse af 3. Februar, hvor Forligsmændene stillede det Mæglingsforslag, som de mente var det rigtige, som baade Arbejdsgivere og Arbejdere kunde gaa ind paa, og det er ogsaa mit Indtryk, at det var et klogt Forslag, som man fra Parternes Side *skulde* være gaet ind

paa —, saa burde den offentlige Mening i højere Grad, end Tilfældet hidtil har været, have givet sin Tilslutning til dette Forslag og have givet til Kende, at det var Udtryk for Samfundets Syn paa den standende Strid mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Det er et Spørgsmaal, om man maaske burde foretage nogle Ændringer i Loven om Forligsmandsinstitutionen. Der er naturligvis meget, der kan tale for at træffe Afgørelse gennem Urafstemninger, men det forekommer mig, at man ogsaa kunde tænke sig en saadan Ordning, at man lod kun een af Forligsmændene træde til i første Omgang, og først hvis Parterne ikke rettede sig efter hans Afgørelse lod hele Forligsinstitutionen træde i Funktion paa den Maade, at begge Parter, baade Arbejdere og Arbejdsgivere, skulde møde for den med Mandat til at afslutte Forlig. Naar Sagerne gaar ud til Urafstemning, kan det tidt bero paa Tilfældigheder, hvad der bliver vedtaget. Jeg tror dog ikke, at Tiden i Øjeblikket er inde til at indføre denne Ændring nu, da man kan tage Spørgsmaalet frem, naar Loven senere kommer til Revision. Hvad Striden mellem Arbejdere og Arbejdsgivere angaar, mener jeg, at Arbejderne bør have saa høj en Løn, som den økonomiske Situation til enhver Tid tillader, og jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at fornuftige Arbejdsgivere maa være interesserede i at have saa vellønnede og dermed ogsaa saa nogenlunde veltilfredse Arbejdere som muligt. Men paa den anden Side maa vi naturligvis kræve, at ogsaa Arbejderne tager Hensyn til Situationen til de forskellige Tider. Det er givet, at i Øjeblikket er det en Nødvendighed — det kan ikke gentages tidt nok —, at Industriens Varepriser kommer ned. Den Industri, vi har her i Danmark, sælger jo i særlig Grad sine Produkter og Varer indenfor Landets Grænser, og Landbruget er en meget stor Kunde for disse Varer. Jeg talte for nylig med en stor industridrivende, og vi kom bl. a. til at tale om det, man vanskeligt kan undgaa at tale om i denne Tid, nemlig Spørgsmaalet om den tyske Konkurrence; det tales der jo stadig om. Han sagde da, at ganske vist kunde Tyskerne sælge billigere, end han kunde, men han var alligevel ikke ret meget generet af Konkurrencen, idet han efterhaanden havde indarbejdet anerkendte Mærker, som man hellere vilde give noget mere for end købe noget fra Udlandet, om hvilket man ikke vidste, hvad det egentlig var. Men han siger: Det, der er det vanskelige ved den nuværende Situation, er, at Folk holder sig